

EDICIÓ: Grup de divulgació de la història de Fals, Associació Cultural i Recreativa de Fals
COL·LABORACIÓ: Ajuntament de Fonollosa, Cooperativa UMAC, Arxíu Comarcal de Manresa

ASSOCIACIÓ CULTURAL I RECREATIVA DE FALS
Carrer de les escoles, s/n
08259 Fals (Fonollosa)
Telèfon: 938368003

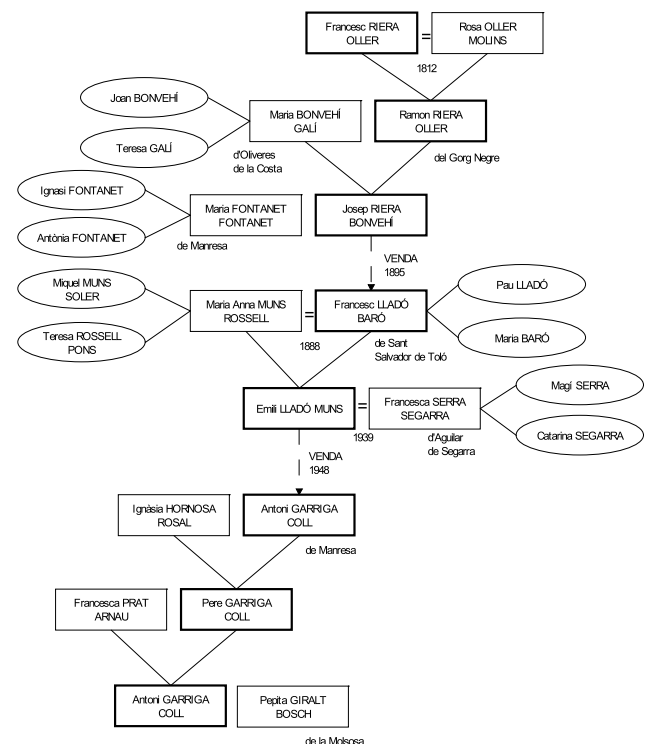
El contingut d'aquesta edició és de divulgació de la història local del poble de Fals. En cap cas es vol ferir la sensibilitat de ningú i, serà d'agrair, que qualsevol errada o inexactitud en els escrits, sigui comunicada als redactors de Falcha.

Cal Tico Nou

L'establiment original d'aquesta casa el va fer Josep Claret Cornell, un hisendat de Sallent, a favor de Francesc Riera Oller, el 2 de gener de 1808. Els Claret havien esdevingut amos de la propietat del mas Bosch feia unes quantes generacions, mentre que el Francesc era un pagès que provenia de la casa del Gorg Negre. L'establiment incloïa un tros de bosc d'unes deu quarteres que el Francesc Riera havia d'arrencar i plantar de ceps. La quarta part de la collita havia de ser pels Claret. Li van deixar edificar una caseta, que va ser coneguda com cal Tico, un diminutiu de Francesc. Però degut al fet que ja hi havia una altra casa anomenada igual, la del seu veí Francesc Casas, la més recent va ser anomenada Tico Nou, i la més antiga Tico Vell. Per la casa, els Riera estaven obligats a pagar un cens anual i perpetu de 35 pessetes. Aquests diners corresponien al 3% d'un capital de 1.166 pessetes i s'havien de lliurar cada any per Nadal a Sallent, a la casa Claret.

El Ramon Riera va succeir al seu pare, i l'any 1830 la vídua Ramona de Claret li va renovar l'establiment en els mateixos termes. El Ramon es va casar amb una germana de l'amo d'Oliveres de la Costa que es deia Maria Bonvehí Galí. L'any 1834 es van fer ampliacions a la casa, ja que la llinda d'una de les finestres del primer pis porta gravat aquest any. La senyora vídua de Claret es va tornar a casar i Valentí Arderiu, el seu segon marit, va ser l'encarregat de cobrar les parts i els censos en qualitat de procurador de la mestressa i de l'hereu, ja que aquest encara no havia arribat a la majoria d'edat. El següent propietari de la casa va ser Josep Riera Bonvehí, que havia nascut l'any 1839. Es pot creure que va passar per dificultat econòmiques, perquè el 1882 va haver d'hipotecar la casa a una tal Francesca Closas Pons, muller d'un espardenyer de Manresa, que li havia deixat 2.000 pessetes. El 1887 va tornar el préstec i la casa va quedar lliure de càrregues. El Josep va casar-se amb Maria Fontanet i sembla ser que no van tenir descendència. Mentrestant hi havia una altra família vivint en aquesta casa, la formada per la germana del Josep, la Josefa Riera Bonvehí, i el seu home Ramon Bastades

Santamaria (1852-1885). Aquest home era vidu de Maria Nugarola, de Vallferosa, amb qui havia tingut tres filles. El 1895 el Josep Riera es va vendre la casa a Francesc Lladó Baró per la quantitat simbòlica de 100 pessetes. Quan el nou propietari va anar a inscriure la casa al registre n'hi van fer pagar 300 pels drets d'inscripció. Ignorem la causa d'aquest preu de venda tan ridícul; potser la casa es trobava en estat ruïnós i la terra abandonada. Francesc Lladó provenia del poble de Sant Salvador de Toló. Estava casat amb Anna Maria Muns Rossell, de Sant Mateu, i van tenir dues noies, Maria i Antònia, i un noi. El primogènit de la parella era l'Emili Lladó Muns, conegut amb el sobrenom de "Tibuella " a causa d'una expressió que feia servir molt sovint en la seva parla i que faria referència a una certa àvia o "abuela". La muller de l'Emili era la Francesca Serra Segarra, d'Aguilar. L'any 1930 el mas Bosch va canviar de mans, i el dret de percebre el cens de 35 pessetes va passar

a Francesc Vacarisses Font, un industrial de Terrassa. Tres anys després el Vacarisses es vendria aquest dret a Francesc Tàsiacs Duarri, de Fonollosa.

La casa va canviar de propietari l'any 1948 quan l'Emili Lladó va decidir marxar cap a Pierola i vendre's la casa a Antoni Garriga Coll, un electricista que tenia el taller i la botiga al carrer Sobrerroca de Manresa. El Garriga va fer llavors els tràmits per redimir el cens i segregar una porció de 2'96 hectàrees de la propietat del mas Bosch. L'amo de mas Bosch es va avenir a vendre-li un tros més, fins arribar a les cinc hectàrees. En aquell moment, les vinyes es trobaven abandonades i l'hort incult. Josep Torradas, de cal Manel d'Oliveres, va tenir cura de l'hort del costat de la riera, que aviat va tornar a donar tota mena de verdures. El Garriga també va dedicar esforços a arranjar la casa i el terreny del voltant. Estava casat amb Ignàcia Hornosa Rosal, i després d'ell no va heretar la casa el seu fill Pere, sinó que va passar al seu nét Antoni Garriga Prat, l'actual propietari. Aquest va ampliar el 1978 la finca en comprar una porció de cinc hectàrees més a Manuel Armillas, qui,

conjuntament amb el seu soci Lluís Canet, va ser el promotor de la urbanització del Pla de la Vila. Antoni Garriga està casat amb Pepita Giralt Bosch, procedent del mas Salanova de la Molsosa, i malgrat que han mantingut la residència principal a Manresa, tant ells com els seus fills han estat sempre implicats en les activitats culturals del poble.

Cal Tico Nou